

[Alvilda Larsen.]

sikre samarbejdet mellem børn fra forskellige sociale miljøer, med forskellig intelligens og forskelligt praktisk håndelag. At holde børnene sammen i 8 år ville, finder vi, være det rigtigste. Når børn er 14-15 år, er de langt mere klar over sig selv og langt mere modne til at vælge det, de ønsker, og det, de mener de kan klare, end i 11-12 års alderen, hvor de efter den nugældende ordning må vælge.

Med en 8-årig enhedsskole kunne man tilrettelægge en bedre og grundigere undervisning, ikke mindst i de vigtigste elementærfag som regning, skrivning og dansk, og der ville endda være plads for andre kulturelle fag, f. eks. samfundskundskaber og fremmede sprog. Derved kunne vi give alle børn en god og tidssvarende undervisning, og der kunne blive plads til en sund og kammeratlig konkurrence børnene imellem. Ikke mindst det er vigtigt i en tid, da der ude i samfundet hersker den mest usunde konkurrence med alles kamp mod alle.

Desværre har ministeren nu opgivet det tvungne 8. skoleår, som efter det tidligere fremsatte forslag var forudsat at skulle gennemføres i løbet af en 10 års periode. Alle må erkende, at det 8. skoleår er påkrævet på grund af de stigende krav, den tekniske udvikling medfører; de fleste andre lande har da også gennemført det. Det er beklageligt, at ministeren er gået bort fra det tvungne 8. skoleår, men der åbnes dog i det foreliggende forslag muligheder for et 8. år. Jeg henstiller, at overvejelserne vedrørende det tvungne 8. skoleår alligevel videreføres og ikke helt opgives, således som man har på fornemmelsen, at det er sket nu.

Jeg har tidligere påvist, at betingelserne for et 8. skoleår naturligvis måtte være, at der er skoler nok og lærere nok. Det er rigtigt, at disse betingelser for et tvungent 8. skoleårs indførelse slet ikke er til stede i dag. Det er også værd at påpege, at indførelsen af et tvungent 8. skoleår måtte medføre, at der ydedes økonomisk hjælp til de dårligst stillede hjem. Alligevel vil jeg anmode ministeren om at oplyse, hvilke forholdsregler man vil tage nu for senere at kunne gennemføre den tvungne undervisning gennem 8 år, for på et eller andet tidspunkt — jeg tror ikke, det kan blive ret langt ud i fremtiden — må det 8. skoleår

komme, og forudsætningerne for dets indførelse må vi begynde at skabe allerede nu.

Da vi i sidste folketingsår behandlede skolespørgsmålet, bad jeg ministeren oplyse, hvad vi manglede af skoler, af klasseværelser og af lærere, før vi kunne sige, at 1937-loven var fuldt ud gennemført. Hertil svarede ministeren, at det kunne han ikke oplyse noget om, han var ikke nogen talautomat. Jeg fik indtryk af, at det var et betydningsløst spørgsmål at stille, når man diskuterer skolen i dag. Det glæder mig derfor at se, at det udvalg, der har behandlet midterlinjeforslaget og de to andre forslag, i allerhøjeste grad har interesseret sig netop for den side af sagen og har indhentet oplysninger om, hvad der mangler med hensyn til skolebyggeri og læreruddannelse. Det viste sig, at der i 1965 skal bruges 1 900 lærere ekstra, hvis alle børn, der til den tid har gået 7 år i skole, skal fortsætte endnu et år.

I øjeblikket mangler der andre 1 900 lærere, hvis der skal skabes tålelige undervisningsvilkår. Her henviser jeg til de mange berettigede klager fra forældre fra hele landet over, at lærermangelen er noget af det, der generer dem mest. Man anker over de skiftende lærere, de ustabile vikarforhold. Det fremhæves stadig meget stærkt, at disse forhold skaber den største uro i og omkring skolen. Endvidere oplyses det i udvalgsberetningen, at det 8. skoleår vil kræve 1 700 nye skoleklasser. Det svarer til omkring 70 store skoler ud over, hvad der skal bygges for at afskaffe den nuværende lokalemangel. Jeg finder derfor anledning til at spørge ministeren, hvilke planer han og regeringen i øvrigt har med henblik på at skaffe tilstrækkeligt mange lokaler og tilstrækkeligt mange lærere. Det har vi heller ikke hørt noget om i dag, og jeg vil ikke undlade at understrege, at det er det, der er skyld i den misere, skolen lider under nu; det er noget af det, der generer skolen mest. Hvis dette nye strukturforslag skal blive andet end en lap papir, bør vi høre noget om, på hvilken måde man vil løse spørgsmålet om lokalemangelen, skolemangelen og lærermangelen. Det er nødvendigt, at vi får noget at vide om det, selv om det tvungne 8. skoleår ikke gennemføres ved denne lejlighed.

Jeg har bemærket, at der nu vil blive